IV. évfolyam Csáktornya, 1887. november 27-én. 47. szám.

MURAKÖZ

Szerkesztőségi iroda: Főtér, Szt. Ferencsiek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet *mindennap* 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyillterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

A Csáktornyán székelő „Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet", a Perlakon székelő „Alsó-muraközi takarékpénztár" és „Önsegélyző szövetkezet" s a Stridón székelő murakö-hegyvidéki közmüvelődési „Önképzőkör" hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak; Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M. Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Heradl. Brünnben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Az öregek iránti tisztelet.

(Tanügyi közlemény.)

II.

Tiszteletet érdemelnek az öregek tőlünk a szenvedésekért is, melyeket kiállottak. A tengeri hajós a viharok — zátonyok és hajótörésekről, az öregek életük viszontagságairól, aggodalmaik- szerencsétlenségeik betegségeikről sokat tudnak beszélni. S ép azért, hogy a türelem iskolájában sokat tanultak, tiszteletünkre méltók Nagy kincset gyüjtöttek össze tapasztalataikban, melyekkel nem fukarkodnak, de örömest szolgálnak mindnyájuknak De mindezeket nem tekintve is, tisztelnünk kell az öregeket legfőkép azért, mert az Isten is parancsolja.

Tiszteljük tehát az őszhajakat saját magunk jóvoltáért is, mert az már régi mondás:

»Amit akartok, hogy az emberek nektek cselekedjenek, ti is azt cseleked étek nékik."

Élünk e öregkort nem tudjuk, de kivánjuk megérni. S ha majd hajunk szálai meggyérülnek, megfehérednek, karjaink elgyengülnek, azt kivánjuk-e magunknak hogy akkor a fiatalság megvessen, kigunyoljon, — tehetetlenségükben elhagyjon, velünk ne gondoljon?

Oh; bizonnyal részvétét, gyámolitását, tiszteletét megkivánnók Tartozunk tehát mi is mind ezzel az öregeknek. Mert „A milyen mértékkel ti másoknak mértek, szint azon mértékkel mérnek vissza néktek.

Sőt tisztelnünk kell az öregeket a közjó és erkölcsiség tekintetében is. Ha azokat nem becsülnők meg, a kik szenvedéseik gyámoltalanságuk miatt részvétünket, hálánkat érdemlik, ugyan kinek a számára volna kebleinkben tisztelet és hála? — E két nemes érzése a szivnek, nem halna e ki belőlünk? — S mi lenne ezek nélkül a társadalomból? Lenne-e ezek elenyésztével az előljárók számára engedelmesség? — s vajjon fön állhatna e a társadalom?

Vannak az öregek közt a kik testi hibában szenvednek, süketek, vakok, sánták, bénák; illő e tehát? hogy az ilyen egyénekből, s kik már testi hibájukért ugyan is eleget szenvednek hogy belőlük csufot tüzzünk? — Ezek többnyire nem önhibájuk folytán nyomorultak, hanem a sors mérte reájuk. Tehát illő-e, hogy azokat a kik saját akaratuk nélkül hibásak, s az öregkort elérték, hogy őket nevetség tárgyává tegyük?

Ne titkoljuk, nem is titkolhatjuk el növendékeink előtt, hogy valamint minden, ugy az öregkornak is meg vannak saját testi és lelki gyarlóságai gyengeségei. Nyaka meggörbed, fogai kihullanak, szemei elhomályosodnak el méje elveszti arczélosságát, sajátságos véleményeket táplál régi szokásai, nézeteihez ragaszkodik.

„Ilyen pedig az öreg ember" — Nem méltatlanság e tehát ha a fiatalság e gyarlóságokat pajkos tréfáinak tárgyául teszi? Ugyan nem magát teszi e előre nevetségessé, mert e gyengeségek őt is utolérhetik. Nem nagy durvaság e valakit testi s lelki gyarlóságaiért pelengérre állitani? —

Ne nevessétek ki az öregeket, ki 50—60 év óta megszokott véleményeihez, életmódjához ragaszkodik, s nem kapkod az uj divat után. Arról ki tehet, hogy ez az öregek természete? Az ifju is ilyen lesz, ha feje megfehérül s ha majd akkor most megszokott életmódjához, véleményeihez fog ragaszkodni, jól esnék e neki, ha a pajkos fiatalság kigunyolná?

Mondjuk meg növendékeinknek, hogy az öregek iránti tiszteletlenség nagy bün és hogy keserves következményei vannak, mint például felhozható azon eset, a mely történt azon gyermekekkel, kik a kopasz Elizeus prófétát kicsufolták, s hogy ezen gyermekek közül 42-őt az Isten büntetése azonnal elért — mert az erdőből kilövő 2 medve őket azonnal széjjel tépte

Távoztassuk növendékeinktől mindazt, a mi őket az öregek iránti tiszteletlenségre ingerelhetné, u. m. a rosz példát, könyveket, képeket s mindazt, a mi az öregeket nevetséges alakban állitja elő, — ellenben kiskoruktól kezdve szoktassuk őket az öregek tiszteletére.

Például figyelmeztessük őket, hogy ne üljenek le, ha az öregek nem jutván ülőhelyhez s állani kénytelenek; ez csak becsületükre fog válni. Szoktassuk rá gyermekeinket, hogy az öregebbek beszédjébe ne vágjanak s közbe ne szólianak Intsük őket, hogy az öregek tanácsát, intéseit ne vessék meg, mert jaj annak, a ki fiatal könyny lmüségében elbizakodván, az öregek e nem hallgat és kétes veszélyes esetekben, melyek talán földi s örök boldogsága fölött határoznak, saját feje után indul.

Tegyük szabályá, hogy az öregeket mikor velök találkoznak, tisztességesen köszöntsék, ha velük a házból egyszerre akarnak kimenni nékik elsőséget adjanak és kivánatait teljesitsék s koruk terhein segiteni igyekezzenek.

Ezek elleni vétségeiket szónélkül, kihágásaikat pedig fenyités nélkül ne hagyjuk.

Fiatalságunk, a mint szomoruan tapasztaljuk, leginkább azért vetkőzött ki annyira a szerénységből, hogy az öregek, nevelők s tanitókban nem volt elegendő kedv, erély vagy kitartás rendre utasitásukhoz, mert ha ők ezt tették volna ugy nem volna — sajnos, annyiszor alkalmunk tapasztalni, hogy növendékeink az öregebb emberekből gunyt üznek.

Ezen értekezésem által semmi ujat nem mondtam ugyan, de czélszerünek sőt szükségesnek tartottam e tárgyra fölhivni kedves kartársaim figyelmét, azon meggyőződésben hogy ha az Isten áldása kisérendi ez irányban igyekezetünket és példa adásunkat: a kegyelet helyre állitására, az öregek iránti tisztelet gerjesztésére a népnevelés feladatának megfejtésére sokat tettünk.

Adja Isten hogy ugy legyen!

Stridón 1887-ik évi april hó 30-án.

Krampatits J.
áll. tanitó.

Muraköz multjából.

III.

Szt.-Ilona.

(2)

A pálosrendü szerzet eltörlése után a szent-ilonai zárda birtokaival együtt államijószággá lett. Ezt történt 1785-ben József császár idejében.

1802 ik évben a pálos atyák szent-ilonai és stridói zárdái és birtokai a bárò Knezevich család tulajdonába jutottak.

Ez érdemteljes család történetéből annak egyik élő sarja szivessége folytán érdekes adatok jutottak tudomásunkra.

A Knezich Knezevich család (régi bosnyák nemes nevén Krussovich) Brocsnoban, Herczegovinában birt terjedelmes uradalmakat, midőn II. István Christich-Tomasevich utolsó bosnyák király Jaica várában II. Mohamed szultán által nemessége virágával leöletett, ezek közt volt a család egyik ősapja is, Kussevich Iván knez és fia Miklós knez. (A knez a dél szlávoknál körülbelül egyenlő volt a magyar főispánnal, amely méltóság apáról fiura szállott.)

Mátyás magyar király kegye által e család 1464-ben magyar nemességet és terjedelmes birtokokat nyert Lika- és Corbáviában azon kötelezettséggel, hogy ezen vidéket a törökök becsapásaitól megvédje. 1736-ig volt is a családnak elég véres harcza a nyugtalan törökkel. 1736-ban Knezevich Márton, atyjával Györgygyel és Miklós nagybátyjával véres ütközetet vivott a törökkel Gubavcsa-Klanjecz mellett, ahol számos fogoly és az egész török tábor kincseivel együtt a Knezevichek birtokába került. Márton, Lika és Corbávia kapitánya és cs. kir. lovas tábornok lett, 1763 ban pedig a londskuti, poroszok elleni fényes győzelem következtében a Mária-Terézia lovagkeresztet és a magyar báróságot nyerte.

Báró Knezevich Mártonnak hat fia a franczia hadjáratok alatt mind jó és hires katona volt, közülök György, Péter, János és Vincze tábornoki rangban szolgáltak. Vincze korának egyik legjelesebb huszár ezredese volt; jezsuitámak akarták nevelni, de ő Görczből megszökött és beállott huszároknak, ahonnan a magyar testőrséghez tették. Ugyancsak ő 1799 ben fényes győzelmet aratott huszár ezredével Cassano mellett Italiában. Már az egyesült osztrák-orosz hadsereg hátrálni kezdett Suwaroff vezénylete alatt, — a franczia'k már számos foglyot ejtettek, amidőn Vincze vitéz magyar huszárjaival a csatatéren termett és több sikerült attaque által annyira felelkesitette a már már hátráló bakákat, hogy azok elhajigált fegyvereiket ismét felszedték, ujult erővel támadást kezdettek és fényes győzelmet arattak az ellenség fölött. Az öreg Suwaroff Knezevich Vinczét a csatatéren megöleltè és szabály ellen, a csatatéren saját Mária-Terézia rendjelével diszitette fel.

Vincze 1834-ben Szent-Ilonán halt el.

Báró Knezevich Péter és János részt vettek a mainczi vonalak fényes bevételénél Clairfait alatt 1796 ban; Péter az avantgárdát vezette, Péter 1799 ben Martinsbruckban 3000 emberével 3 napig harczolt 12,000 franczia ellen és még utolsó nap sikerült egy kis ösvényen az Alpesekbe menekülnie. A szerencsétlen marengói csatában 1800-ban, amely eleinte fegyvereinkre győzelmet hozott, egy dandárt vezényelt. 1809-ben változó szerencsével harczolt Dalmáciában mint az osztrák hadak fővezére a francziák ellen; már több előnyt nyert az ellenség fölött, a melyek azonban a hirtelen kötött béke folytán ismét elvesztek. Péter 1814-ben Stridón halt meg s az ottani kápolnában temettetett el.

János volt a testvérek közt a leggeniálisabb, de egy különös esemény félbeszakitotta katonai pályáját. Ugyanis 1799-ben Fröhlich osztrák-orosz főparancsnok táborkari főnöke volt Ancona előtt, ahol oly szerencsével harczoltak, hogy a francziák megadták magukat azon föltétel alatt, hogy csak az osztrákok vonuljanak be a várba, az oroszok mint kevésbbé fegyelmezett csapatok pedig, maradjanak kinn. A ravasz francziák egyenetlenséget akartak a szövetségesek közt előidézni, amire János figyelmeztette Fröhlich commandansát. De ez a jó tanácsra nem hallgatott. Pál orosz czár ez esetről értesülvén, roppant dühbe jött és segédcsapatait vissza akarta hivni Italiából, amit Ferencz császár csak hosszabb diplomaciai alkudozások által birt meghiusitani és még az által, hogy Fröhlich altábornagy eljárása felett vizsgálatot rendelt el. De Fröhlich elmebetegnek tetette magát s ez okból nem volt büntethető. Ekkor Ferencz császár magához hivatta Jánost és kérte, hogy hagyja magát az elmebeteg Pál czár megbékéltetése czéljából pro forma elitélni. János mint jó hazafi kénytelen volt erre rá állani; megfosztatott czimétől, rangjától és még pro forma várfogságba is került Olmützben. Midőn Olmützbe megérkezett, a várparancsnok kérdést intézett Ferencz császárhoz, hogy miként bánjanak vele? A császár azt felelé: Tábornokhoz illően. Szerencsére nem sokára Pál czár megfojtatott és János II. Sándor czár saját kérésére szabad lábra helyeztetett. Ferencz császár ujra a tényleges állományba akarta bevenni a jeles férfiut, ő azonban azzal az indokkal, hogy a fehér kabát nem tűr el foltot, nem fogadta el a kineveztetést, hanem mint cs. kir. tábornok visszavonult; meghalt Stridón, ahol el is van temetve.

Br. Knezevich György a toskanai nagyfejedelem szolgálatában volt. 1799-ben Porto Ferrajo Elba szigetén gouverner volt és a franciák felhivására, hogy adja meg magát, avval felelt, hogy a szigetet átadta Angliának, mire a franciák dijat tüztek fejére, ő azonban nagyherczegével szerencsésen Bécsbe menekült, ahol mint tábornok meghalt.

A Knezevich család még 1802-ben 13 falut birt Lika- és Corbaviában. De a határőrvidék felállitása által a hübérrendszer sok tekintetben meg volt sértve és a legtöbb nemes család Magyarországon nyert ezért hasonértékü uradalmakat. Bárò Knezevich Vincze és testvérei Szent-Ilonát, Stridót és a horvátországi Horvatska nevü uradalmakat kaptak Ő Felségétől határvidéki javaikért, amelyek 1802-ben 157,000 forintra becsültettek.

Szent-Ilona régi uraiból, a báró Knezevichekből még két testvér él Muraközben, Stridón a pálosok régi klastromában. Konstantin és Viktor, mind a kettő nyugalmazott katonatiszt. Az idősbb, Konstantin, a vidékünket érdeklő közügyek terén ismeretes s különösen lelkén viseli a stridói és hegyvidéki iskolák ügyét, ahol mint állami iskolai gondnoksági elnök, teljes odaadással szolgál az ügynek.

Testvére Viktor lapunk t. olvasói előtt eléggé ismeretes, feltünést keltett közleményei által. Kiváló képzettsége és nagy olvasottsága folytán méltán várhatjuk, hogy lapunk hasábjait még számos érdekes és közhasznu közleménnyel fogja gazdagitani, szolgálván ezzel szép vidéke közügyének. — Megemlitjük még, hogy mind a két testvér nemcsak hogy tud, de szeret is magyarul beszélni s daczára őseik dél-szláv származásának, a magyar hazafiság dolgában vidékünkön mindig jó példával mennek előre.

MARGITAI J.

Helyi hirek.

— **Vaddisznóra vadásztak** f. hó 20-án a murai erdőben. A csáktornyai uradalom főerdőmestere, fővadászai és erdészei vettek részt a vadászaton, hogy az uradalmi kukoriczában a nyáron át nagy károkat okozó vadakat, a melyek a murscsáki erdőségben tanyáznak, lövésre keritsék. A hajtásban két vaddisznó tört elő, egy nagy vadkan és egy göbe, azonban lövés előtt eltüntek a sürü vágásban.

— **Kinevezés.** A perlaki kir. járásbirósághoz aljegyzővé Kovács Lajos nagy-kanizsai kir. törvényszéki joggyakornok neveztetett ki a magyar kir. igazságügyiminister ur által.

— **A goricsáni póstát** a mult héten ismeretlen tettesek kiraboltak. Elvittek 35 frt. készpénzt, továbbá a póstamester, Vizmathy Sándor ottani körjegyző fegyvereit. A nyomozás folyamatban van. —

— **Gyászhir.** Kriszt József a perlaki takarékpénztár könyvelője f hó 18-án jobb létre szenderült. Nyugodjék békével!

— **A csáktornyai** kereskedelmi kaszinó e hó 19-én tombolával egybekötött sikerült estélyt rendezett saját helyiségeiben. A tombola jövedelme 70 frt, amely összeg a szegény, ruhátlan tanulók segélyezésére fog fordittatni. Felolvasás is volt. A felolvasó Jr. Wollák Adolf, a kaszinó volt érdemteljes titkára, jelenleg lendvai ügyvéd volt, aki „Egy indiskréció" czimü felolvasásával általános tetszést aratott.

— **A csáktornyai** népzenekar Oláh primása vesetés mellett f. hó 20-án több heti tartózkodásra Stajerországba rándult. A zenekar jól van összeállitva, tehát remélhetőleg sikert fognak venésseink a szomszédoknál aratni.

— **Időjárási viszonyaink.** Novemb r 17-től 23 ig bezárólag három derült kellemes napot, enyhe, borult és esős napok követtek. A gazdasági teendők nagyobbrészt szünetelnek; a gyümölcsfák tisztitása itt-ott folyik, az erdőkben összegereblyézett falevelek fuvarozása képezi a gazdák legsürgősebb teendőjét vidékünkön, ahol a kalászos növények helyét a kukoricza foglalván el, alomnak való szalmájuk a népnek egyátaljában nincs. Az ősziek bokrosodása nem igen halad előre; a szarvasmarha az istálókban fogyasztja a különben csekély mennyiségü száraztakarmányt. A birka leginkább a a lóher táblákon talál séta közben némi harapni valót.

— **Megyei** bizottsági tagokat választanak deczember hó 6-án a csáktornyai és a bottornyai választási kerületben, még pedig Csáktornyán Szakonyi Zsigmond, Bottornyán Zakál Henrik megyei képviselők lemondása folytán, akik mint megyei virilisták ez utóbbi jogon óhajtanak a megyei gyüléseken résztvenni. Még egész bizosan nem tudni, hogy kik szándékoznak fellépni. Nem czélunk felszólalásunkkal befolyásolni senkit, sem korteskedni valaki részére, de a t. választó polgártásaknak mégis figyelmökbe ajánljuk azt, hogy vidékünk és városunk viszonyait teljesen is erő olyan egyénekre adják szavazatukat, akik intelligenciájuknál és befolyásuknál fogva méltólag képviselhetik városunkat és vidékünket a megyénél, akik nemcsak kötelességüknek tartják részt venni a megyei gyülésekben de azokban résztvenni, módjukban is áll. Meg vagyunk győződve, hogy Csáktornya város választói csakis a város jól felfogott érdekében fognak szavazni!

— **Eljegyzés.** Altman Regina kisasszonyt, Altman József csáktornyai nyug. izr. tanitó kedves leányát a napokban jegyezte el Dragoner Samu czirkvenai, horvátországi kereskedő. Az Ég áldása kisérje frigyüket!

— **A Szent-Iván csáktornyai vasut** közigazgatási bejárata a lefolyt héten eszközöltetett. A bizottság f. hó 25 én A-Lendván ülésezett. Állomás lesz a többi között Lentiben, Rédicsen, A-Lendván (a lakosi ut mellett), Mura-Szerdahelyen és Mura-Siklóson (Vratasineczen). F. hó 26 án Csáktornyán volt értekezlet. A bizottság meghallgatván a városi elüljáróság kivánalmait, kimondotta, hogy az épitendő vasut a déli vasut vonalába a képezde telke háta mögött fog bekanyarodni. Az állomás, ha a déli vasuttal az egyezkedés nem sikerülne, vagy a képezde mellett, vagy az ujvári utcza végén a legelőn lesz.

Különfélék.

— **A Bach-korszakban történt,** hogy a salomvári biró rosz fát tevén a tüzre, be lett czitálva az egerszegi főbiróhoz, akit a sors és az akkori körülmények a vaskereskedői pult melől ültettek a főbirói székbe. A salomvári birót a vaskereskedőből lett főbiró elitélte és röktön vasra veretni rendelte. - „Ejnye főbiró uram- mondá a salomvári biró-de ócsón adja most a vasat, pedig de derágán adta előbb!“

— **Bellatinczon** Szíszeky Márk plébános a plébániai javadalomról lemondott és 1888. január 1-től kezdve a szombathelyi egyházmegyei nyugdijasok közé lép.

— **Akasztás.** Zala-Egerszegen f. hó 18-án akasztották fel a röktönitélő bíróság itélete alapján Ballatinicz Felső József ságodi lakost, aki-amint lapunk előző számában emlitettük- Zala Egerszeg közelében leütötte uti társát Borsost s tőle 5 frt 80. krt. elrabolt.

Kereskedelmi muzeum.

A hazai ipar és kereskedelem előmozditására ujabban létesitett intézményeink közül talán egyik sem bir olyan jelentőséggel mint a fővárosban »Kereskedelmi muzeum« czim alatt rendezett hazai termékek állandó kiállitása.

Szembeötlő mindjárt az az örvendetes haladás, melyet a muzeum a gyakorlati találmányok terén felmutat. Főként nagy a száma a kiállitásban azoknak a czélszerü ujitásoknak melyeket Benedek Lajos és társai szabadalmi irodája (muzeum körut 10. sz.) szabadalmazott, mely irodát a keresk. miniszter a hazai feltalálók figyelmébe ajánlott.

A muzeum czélját, a termelő és vevő közönséget egymással érintkezésbe hozni, előmozditani óhajtván, e közlemény rövid keretében megismertetni kivánjuk azokat a főbb czégeket illetve ipari és kereskedelmi cikkeket, melyek a vidéki közönség szempontjából is különösebb figyelmet érdemelnek.

A férfi divatáru cikkek osztályában kétségtelenül az első helyet foglalja el Várady Béla tekintélyes kereskedő kishid-utcai nagy raktárának gyönyörü kiállitási csoportja. Meglátszik rajta a sikk, az esprit és az, hogy az előkelő világ legkedveltebb szállitója. Az egyik szekrényt csaknem kizárólag hiressé vált védjegygyel ellátott gombolyuk nelküli fehér és szines patent ingei melyek Budapesten kizárólag Váradynál kaphatók foglalják el, s melyek már a téli és tavaszi idényre rendkivül praktikusan vannak módositva. Az ingek páratlan kedveltségnek örvendenek nemcsak az előkelő körökben melyek ez ingeket azonnal felkarolták, hanem a polgári osztályban is, melynek olcsóságuk miatt (2 frt 50 krtól feljebb) szintén könnyen megszerezhetők, sőt már a külföld figyelmét is magukra vonták. Ott vannak továbbá kiállitva a legkülönfélébb férfi divatcikkek mellett Várady egyéb fehérnemü törvény által védett gyönyörü izléses mintákkal, melyek csak nála kaphatók.

Következnek azután elegáns ruházati cikkei a legfinomabb angol cilindertől, a szebre dugható meleg utazó-sapkáig; tiszta angol szövetü, kifogástalan szabásu öltözetek, mérték után készülnek; finom sétabotok, esernyők, takarók, uti ruhák, angol kesztyük vadásszöltözetek, stb. oly kivitelben mint az a fővárosban csak Váradynál található.

(Folytat. köv.)

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Folyó hó 17 én éjjeli fél 1 órakor Schveiczer Kálmán helybeli néptanitó, ki ittas állapotban oly háznál, a hová ő mint hivatlan vendég tolakodott, alulirottat müvelt emberhez nem illő módon inzultálta.

Midőn is ezen eljárását nyilvánosságra hozom, egyuttal kijelentem, hogy a mult évben egy előkelő megyei tisztviselő nyilatkozata a tanitói karra ha nem is, de ő reá alaposan vonatkozott.

Kelt Perlakon 1887. november 18 án.

Zlichta Mázmir
kir. jbirósági hivatalnok.

*) (E rovat alatt közlöttért nem vallal felelősséget a Szerk.)

Szerkesztői üzenetek.

Gardinovecz K. A közgazdasági közleményeket megkaptam. Köszönöm! — Csáktornya. H. A mult szombaton küldött hir későn jött; más uton értesülünk felőle, de azért a figyelem jól esett. Köszönet! Nedelic. A tüzkárosultak részére általunk gyüjtött és régebben beküldött összegről szóló községi birói nyugtatványt megkaptuk. Eltettük, de lapunkban nem közöljük, mert már idejét multa. Két naptár elküldetett Bosznia. Cz. P. A lap megy. Horvát is jó lesz. Probáljuk meg új évig.

TEČAJ IV. VU ČAKOVCU, 27. NOVEMBRA 1887. BROJ 47

Uredničke pisarne:
Glavni pijac, fraterska hiža, lêvo na kondignaciji. — S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika va Čakovec.

MEDJIMURJE

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 „
Na četvrt leta . . . . . 1 „

Pojedini broj košta 10 kr.

Obznane se polag pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva“ vu Čakovcu, — „Dolnjo-Medjimurske šparkasse“ i „Podpomagajućega družtva“ vu Prelogu, — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga družtva“ vu Strigovi.

Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Nekaj iz pravic orsaga.

Drugi veliki posel orsaćkoga sp avišča je to, da svako leto preračuna orsaćke stroške. Ministerium naime svako leto napravi računa za buduće leto, t. j. koliko se bude vu budućnem letu potrošilo, koliko dobilo. Orsaćki računi imaju dakle strani: izdatke i primitke. Pod izdatke spadaju svakojaćke orsaćke potreboće, n. pr. soldačija, škole, željeznice, sudci i svakojaćki službeniki, a na zadnje izplaćanje orsaćkih dugov. Primitki pak su oni, koje orsag za svoje stvari nuter dobi. Ako su izdatki takovi kak i primitki vu orsagu, to je onda onaj srećni stališ za kojim se svaki orsag trsi. Ako pak su izdatki vekši kak primitki, onda nastane tak zvani deficit. i onda mora orsag peneze posuditi, da se stroški naplatiju.

Kada ministerium dogotovi orsaćke račune, onda je predstavi orsaćkomu spravišču, da se tam zakonito opredeli. Orsaćko spravišče računa ili čisto poprime, ili nekoje točke popravi ili je čisto izbriše. Ali more orsaćko spravišče i to napraviti, da računa čisto uništiti, i s tim izkaže, da se ne zaufa vu vladu. Kada već orsaćko spravišče čisto pregleda i odobri računa, onda ga pošle vu gornji parlament. Ako ga i gornja hiža poprime i odobri, onda ga predloži Njegovomu Veličanstvu zaradi potvrdjenja, i taj potvrdjeni i posvećeni račun vredi za buduće leto.

Po ovom zakonu mora onda ministerium vu budućem letu zahadjati. Izdatki nesmeju onda već biti vekši, nego kak je to vu orsaćkom računu t. j. proračunu opredeleno.

A da buće o.o sve vu redu, zato je postavljeno orsaćko računovodstvo, kojemu je dužnost orsaćke račune voditi i nato paziti je'i se ministerium vu izdatkih za istinu drži orsaćkoga proračuna Orsaćko računovodstvo predstavl a svoje račune ministerialskim tolnačnikom (savjetnikom). Orsaćki tolnačniki predstaviju onda račune putem minister predsedn ka orsaćkomu spravišću, koje račune plegleda, ter ili je odobri, ili ako se ne slaže ju s ministrovim ra unom, ond minstra na odgovornost pozove.

Iz prošlosti Medjimurja.

III.

Sv. Jelena.

Na temelju bilježkah jednoga pavlina.

Svetojelenski pravlinski klošter takaj je k mihovljanskoj fari spadal, kak to pater pavlin piše. Klošter taj leži na lepom mestu pol vure odaljen od Čakovca, samo je jako mesto to moćvarno. Klošter taj podigel je ili Štefan erdeljski vojvoda, ili Štefan prvi lovasmošter kraljevski 1376 ga leta Pavlinski klošter dobil je od vtemeljitelja svojega na dar Zasad više oranicah, senokošah i vživanje Várhely zvanoga brega, kak takajše susednu umu Globetka zvanu a k tomu gornicu od devetero goric.

Na to je vtemeljitelje brzčas kralj Ljudevit I. sklonul, koj je bil veliki patron pavlinov, kak se to vidi iz povestnice Bontia, koja ovak glasi:

Kada je red sv. Pavla v Magjarsku došel bil i prvi njegov glavar Karol vtemeljil i vredil stol.ce mesta, koje su ladale cirkve sv. Lovrenca, sv. Križa, sv. Duha i sv. Ladislava, v Lajos No teru je vtemeljil još ove nadkriljujuće samostane družbene

Neznam — piše pavlin — zakaj pater Tinom vu 1376-ga leta pisanoj magjarskoj povestnic, svetojelenski klošter za apatiju zove, buduć k našoj hiži nije opatija priklopljena bila, a da dosledno niti ovoj.

Sv Jelena darovana je s početka našemu redu prez cirkve, kaj jasno dokažuju dokumenti. Nekoji misle, da je 1376-ga leta Csák Štefan opatiju vtemeljil vu sv. Jeleni, ali ovi se vkanjuju, ar je jasno, da je Laczkfy Štefan tu jednostavni klošter podigel a ne opatiju.

Ovomu kloštru daroval je 1420-ga leta grof Czilley Herman selo Šenkovec a i zapadnu čest hiže on je zazidati dal, kaj se vidi iz gotičkogaa štila i iz raznih na familiju ovu protežućih se napisov, koji se dandanas (najme 1756 ga leta; uredn.) na hodniku nalazečem se kamenju vide i čitati moreju.

Lamberger Fridrik zazidal je 1467-ga leta vu Maćkovcu marof za pavline svetojelenske, dara toga pak potvrdil je 1478-g leta kralj Matijaš. Potlam našlo se je više dobročiniteljov, koji su taj klošter svojimi dari obogatili, tak n pr. Krištrof Fadan, koj mu je daroval jedne cele gorice.

Kakove nepravde i pregone moral je taj klo ter ćrez 194 leta pretrpeti, kada je najmre grof Zrinyi Gjuro luterove krive navuke vu Medjimurje vpelati se trsil, to se vidi iz dole spomenutih dogodjajov.

Stanovniki kloštra bili su bićovani, v rešte zaprti a vnogi od njih vubiti, senokoše klošterske silom su bile popašene, dap će ista pospravljena krma i žito bilo jim je odnešeno. Iz pivnicah purgarov i patrov odnešeno. Iz pivnicah purgarov i patrov odnešeno je vino, kaj nisu mogli odnesti. to su zavzeli za ljude svoje vere (sledbe), iste konje su s njim napajali a suvišno vino su vu zelence vlevali. Krivoverci spodnesli su klošterske i cirkveno pohištvo, patra priora (glavara) pak su zarešt irali a na zadnje sramotno vmorili. Od Fadana zadobljenih goric desetinu su si prisvojili, po nedeljah su tjedinske sejme prepovedali, odnesli su keliha od oltara a sveti oltarski šakrament zadržajući tabernaculum su rezbili a hoštije po podu razmetali.

Pater Zuic Ivan ondašnji general klo tra hote i tu nevolju dotrgnuti, prijavil je ovo progonstvo Rudolfu II. kralju. Rudolf je zato vu vašvarmegiji skupščinu držal, gde je pismo van dal, v kojem je spomenutoga grofa za nasilnika i krvoločnika imenoval i njemu zapovedal, da prevzete stvari kloštru povrne ter za včinjena zbantovanja zadosta včiniti ima.

Ali krivovercu zabadava je govor! Koj se nepokorava zakonom božjim, taj niti kraljevske naredbe nepripoznaje. Tak je i Zrinyi Gjuro do smrt, stalen vu svojem krivoverenstvu, ter je sluge božje i nadalje bantoval. Ali ipak su pavlini njemu više nagodili, nego on njim, ar su polek svega vse sv. Jeleni ostali.

Margitai J.

Siroče dete.

(Pripovest.)

Gat selo je vu najljepšem mestu ležalo, vu kojem malo, ali marljivih stanovnikah je bilo. Sve okolo se vide plodni brežuljki i gorice.

Glasovito vino, koje je raslo vu njihovi goricaj dvostruk trud njim je naplaćalo s jedne strani ;a s druge strani pak njihovo polje sa žitom.

Vu ovom selu bila je najbogatega gospa Tarnovica, koja već više ljet je sama vu svojem gradu živela, kojega je po smrti svojega muža dobila, Zvun toga vse okolo ležeće polje je njezino bilo. —

Gospa Tarnovica je dobrodušna žena bila, i nikakvo gizdost nije vu sebi imala. Družinu je kakti svoju vlastitu decu ljubila.

Svojim zamužtvom nije srečna bila, ar njezin muž je navek beteljiv bil i vu njegovom beteru ga je verno dvorila. Vu tom je spoznala i navćila se na milosrdnost i poniznost. Kada je 45 let stara bila, postala vdovica, i jedino želju je onda imala mirno živeti, siromaze podpomagati i žalostne batriveti.

Vu Gat selu je kak škola, tak i cirkva na njezinoj brigi bila ; ar je sama ljudi podvućala i s penezi podpomagala. Navuke vsaki človek zna davati, ali gospa Tarnovica je zvun toga i peneze delila i krutko se blaženom čutila, ako je s kakvim god načinom pomoći mogla.

Rodbinu niti od svoje, niti od muževe strani nije imala. Ona je dobro znala, da ako 'e človek bogat, da ga onda rodbina rada imaju i preštimavaju ; ako pak je siromak, da se onda za njega nebrinu.

Imala je četvero družine, jednoga staroga vrtlara, dve žene za kuhnju i jednoga siromaških roditeljov dečka, koj je vse posle imal na brigi.

Više ženah iz ovoga sela je nju za krstnu kumu prosilo, i tak je postala dvadeset petim dečkom i deset pucam krstna kuma.

Vu njezine gorice je jeden vuzki put vodil, a na kraj ovoga puta je jeden ljepi kameniti križ bil postavljen, kojemu ona je više put išla. Vu jutro je više starcov znalo k tomu križu iti, ar su znali, da tam milostivna gospa bude došla. Takvim načinom je tugujuče i žalostne ljepimi rečmi znala razveseliti, i tak su se s radostnim srcem k domu povrnuli znajuć, da pomoć za njih nebude izgubljena.

Gospa Tarnovica šetajuč već tretji krat proti ovomu križu, spazila je jedno dete vu razdrapanoj opravici poleg grma sedeti, obraz mu je bil bledi, oči prepadjene, a moglo je biti kakvih 11, ali 12 ljet staro.

Tretji put kad je gospa Tarnovica to dete spazila, vidla je, da dete je k njoj priskočilo, ruke proti nebu dižuć za nešteri krajcar nju je prosilo. Na njegovu prošnju gospa Tarnovica milo ga zapitala :

Dragi sinko, jeli si ti ne iz sela Gat ?

Oh milostivna gospa, da ni samo meni moguče bilo od onud biti, reče dete, onda bi ja blažen bil, ar sam čul, da vu selu Gat, i mala deca su blažena, koju vi milostivna gospa tak srečno činite.

Odkud si pak ti? zapita gospa Tarnovica.

To nisam moguč povedati, odgovori plačuč ; ar njih milostivno gospu nebi rad tak dugo na putu zadržavati, ar taki bude večer i vi gospa bi morali onda po noči dimo iti ; nego samo vas prosim za nešteri krajcar.

Ali ja bi ipak rada znati, gdo si i odkud si došel ? reče gospa. Ako si vzeden pomilujem te, i skrbela budem za tebe, kak i za druge takove siromake.

Oh da nisam moguč povedati, reklo je na tihom dete. Sam Bog se iz mene sposabil. kad je vekivečno sužanjstvo na me poslal. Dugo nikaj od vas neprosim milostivna gospa, samo mi dajde deset krajcarov, da svojoj staroj beteŕnoj majki odnesem. Tko je tvoja stara majka, gde stanuje? Ja budem tam išla, da joj pomorem.

Oh to najte včiniti milostivna gospa stiha reče poleg nje stoječe čete ; ar bi se onda pri nas velika nesreča pripetila. Ja neprosim drugo, samo deset krajcarov, i od tih krajcarov budem veliki odgovor imal, i od onoga koj me je sim poslal. Zvun toga vas prosim milostivna gospa, da se sim barem dva tjedna nedojdete šetat, niti pak vun iz sela ; ar bi vas mogla velika nesreča dostiči . . . Ovo nebi smel povedati, ar bi me doma zatukli, ako bi kaj od toga znali. Vi pak samo doma ostanite milostivna gospa, pri vašem domu vnoči i po dnevu pazite, da vas nesreča nedostigne . . . Ove pak reči nikomu najte povedati, žurite se. ali deset krajcarov sim dajte tak, kak ste već dvaput včinili, ar bi drugač zlo bilo za me.

Kaj tak zmešano govoriš dete moje, pomilovano ga zapita gospa. Za mojega življenja se je ovdi još s nikim nikakva nesreća ne pripetila, s menom još menje, zato reči, kaj znaš, zakaj nebi ja ovud hodila, im ja ovdi se nikakve nesreče nebojim.

Milostivna gospa ! ako hoćete verovati rečim jednoga siromaškoga deteta, onda včinite tak, kak sem vam rekel Ali mene nejte napre donašati nikomu, ar bude drugač „jaj“ meni. Ternovica je jeden forint stisnula detetu vruke i rekla je : Verujem, da si još ne pri pameti moje dete, evo nesi staroj majki, i više nemisli na mene, ako dobro činenje za zlo držiš. Ali ipak bi rada znati, tko si i kaj znamenuju tvoje reči ? !

Milostivna gospa ! velim vam, samo se najte ovud šešati sama, osobito kesno po večer — šeptajuć veli dete, onda pak prestrašen se obrne od grma i zgledava se proti širokoj senokoši.

Ti dete si beteŕno, veli mu gospa s pomilovanjem, hodi taki s menom vu moj grad, tam dobiš hranu i opravu ; ako bude treba i doktora ti dopeljam. Pri meni slobodno govoriš s menom kaj hoćeš.

Samo vezda né ! reče s prestrašenim glasom dete, velika bi nesreća bila stoga ; ali zutra pri ovom grmu budem opet, i vi gospa po dnevu dojdite sim i onda me sobom zovite, sobom, ali skrovnost naj bude od česa sem govoril i govoriti hoću, ar onda bi meni . . . jaj . . . nebudem više govoril, žurite se hitro odvud milostivna gospa . . . hitro . . . niti jed o minutu najte duže ovdi ostati.

Prestrašeno je gledal proti senokoši a i Ternovica se prestrašila od njegvoga pogleda i govora, samo na hitrom je rekla : Ja dojdem zutra, i ti budi onda ovdi. I požurila se je odonud.

Ovo dete za sigurno veliku glavno bol ima, mislila je vu sebi. Gospa Ternovica, kak je samo moguče bilo, žurila se je proti selu k svojemu domu.

Dojduća dimo, hitila se je na svoj poleg obloka ležeči divan. Zamišljena ležala je, i razmišljavala je svoju budućnost, želi bi gdo bil na svetu, koj bi na njezin život štuval i da bi nju poleg rečih siromaškoga deteta kakva nesreća postigla.

Gdo bi mogel znati, kakve vse misli su bile pri njezinoj duši. Obraz je njezin vruči postal i krv njoj je išla vu glavu. Vezda je prvi put išla prez nečerje vu postelju. Ona, koja je tuliko dobra do vezda včinila, a i vezda čini, kak bi se mogla bojati od kakove nesreče, kad zna, da je nikomu nikakvo zlo ne včinila. Vampalica, kak po smrti svojega muža, tak i vezda je gorela. Vu drugoj hiži pak veren i jaki sluga Peter je spal. Dve službenice, pako bile su navek pri redu.

Im niti nega človeka, koj bi pametuval, da bi se vu ovom mirnom i vrednom selu gda kaj pripetilo.. Ovdi niti su krali, niti ne kradeju ; a još menje da bi svoju milosrdnu gospu bantuvali, ili da bi nakanenje imali nju bantuvati. Na vsaki način mora ovo dete nesrečni beteg imati.

(Drugiput dalje.)

Priredil :
Ivan Štingly.

Kaj je novoga?

Potres

Prošlu sredu počutili su po više pokrajinah Austrije potres. Vu najviše mestah počutili su ga v noči i prama zorji. Vure su prestale iti, na zidih viseča, kak takaj kuhinjska posuda jako se je uzdrmala i čip em veliš ga kvara nije bilo, ipak je pripečenje ovo vu nočno doba ljudstvo vu stanoviti strah natiral. Bleiburgu, Saldenhofenu a tijam vu Gracu počutili su ga.

Iz Francuzko javljaju, da je istu noč i po Francuzkoj zemlji potres bil.

Novo iznašastje.

Jeden kemikuš imenom Fahlberg prenašel je materiju, koja je tak izvanredno sladka, da je iz nje jeden gram podpuno dosta za osladiti jednu šalicu kave ili thea. Imenovali su ovu materiju "saccharin" a vu Magdelburgu vtemeljili su već veliku fabriku za pripravljanje toga najnovešega cukora.

Dobro je ovo iznašastje, ar mi opažamo samo to, da ako su prenašli materiju, koje bude menje treba, nego cukora, to samo nek nastoje, da ova nebude puno dražeša od cukora !

Pustošeči viher.

Iz Khine dohadjaju strahoviti glasi. Na tamošnjem otoku imenom Hollingu bil je ovih danov takov viher, kakovoga se svet nemisli. Okolo toga otoka vtonulo je v morje vnogo brodov usled toga vihra, valovi morski pak su tak uzburkani bili po njem, da od obale ljudstvo vu morje odnesli. Valovi tak su po obali besnili, da su do tri jezera ljudih za sobom pomeli i vništili. Za broj na brodovih vništenoga ljudstva još se niti nezna.

Lepe vulice.

Vu Chicago zvanom varošu preiznašli su novi način izlevanja vuličkih trotoarov (plo nikov). Mesto asfalta, koj sastojal se je do vezda iz zmešovine smole, budu od vezda tratuare iz zmešovine oceli izlevali. Ta ocelnata zmešovina izlevala se bude med uzpored nameščene željezne tramiće i tak budu trotoari vnogo lepši i trajneši.

Samo je pitanje, koliko bude takovo zalevanje vulicah varošku kasu koštalo !

Veliki most.

Preko morskoga kanala med Francuzkom i Englezkom nakanili su zazidati most Most taj bude visok 56 metrov, da brodovi pod njim prejti budu mogli. Napravljen bude na kamenitih stupih, med kojimi budu 500 meterov dugi polukrugi spodobni varaždinskomu železnomu mostu. Most Forth zvani ima 519 meterov dugi polukrug, anda nije moguče, da budu i ovoga u a toliko napraviti mogli.

Vtonul brod.

E borus najznameniteši brod ruski na Črnomu morju vtonul je ovih danov, ter vekši del na njem nalazečega se ljudstva usmrtil. Tomu zrok bil je to, da se je isti brod tresnul sa engleskim brodom Molkins — Toverom koj ga je naglo predrl.

Eksplozija.

Vu Francuzkoj blizu Pariza eksplodiralo je vu fabriki petroleuma pri pogorju Colombes stojezer hektolitrov petroleuma. Eksplozija ova uzdrmala i razsvetlila je celi varoš Pariz i sva sreča, da se je to v nedelju pripetilo, kada posleniki nisu vu fabriki bili.

Samoubojstva.

Heros Ferenc varoški služnik skočil je vu Dunav i odmah je vtonul. Matrozi b.zo su za njim skočili, ali već je bil mrtev, kada su ga van izvadili.

Gombik Kata 10 leta stara devojka izpila je porciju luga, da se ostvari; lug joj ves želudec prežgal.

Szita Roza švelja takajše se je probala vmoriti ter je pila otrova, nu nju su doktori nazad oživeli.

Ovakovih žalostnih slučajov ima po okolici posvud i po svih zemljah Europe. Znamenje, da ljudstvo popušča vu veri i nepovdaje se Bogu vu ruke. To je žalostno !

Nesreča na morju.

Vu fiumanskom zalevu vladal je prošloga tjedna par danov strahoviti viher. Vu sredu je tak besnila bura, da je jednu veliku ladju tak k obali hitila, da se je ta odmah potrla a voda na više stranah vu nju vreti začela. Sreča, da mornarov nije bilo na toj ladji, ar bi bili strad li. Potrti brod potegnuli su vu zalev bolje nuter i s pomoćju romilcov i pumpah oslobodili su ga od vtoplenja.

I viher je zatim naskoro prestal besniti.

Skupe krave.

Višekrat smo čuli, kak se engleski i naši magjarski konji višeput skupo prodavaju, nu toga skoro nebi verovali, da se i nekoje krave na isti način tak skupo tržiti moreju, kak nam to doli spomenuti slučaj svedoči.

Engl z Hutchinson kupil je od Bootha švajcara dve krave, svaku za 10.000 t. j. desetjezer for. koje su va nekakovoj glasovitoj švajcariji odhranjene.

Jeli su te krave vredne tolike peneze i jeli ima u obče vu svetu takovih kravah, koje bi tolike interese donesti mogle, o tom naj naši čitatelji sami suditi dostoju.

Jezerka v turnuru.

Sänger Lujza sobarica jednoga gospona vkrala je iz kaputa jednoga bogatoga trgovca, koj je k njenomu gospodaru došel i gornji kaput slečeni na klinčenici ostavil, jednu jezeraču. Buduć nije bilo onda pri hiži nikoga, kak ona sama sa svojim gospodarom, koj je s nadošlim gosponom svoj posel obavljal, te je sumnja taki na nju opala. Pokradjeni gospon prijavil je stvar poglavarstvo, koje je odmah poslalo detektiva k sobarici, da joj previzitira stan. Prefrigani detektiv našel je jezerku va turnuru gospodične sobarice.

Nesrečni činovnik.

Prošlu sredu odtrgnula je mašina lokomotiva na kolodvoru vu Székesfehérvaru levu ruku 27 let staromu železničkomu činovniku imenom Radvaner Jakobu. Nesrečni činovnik moral se je podvrći amputaciji (rezanju), koju medjutim nije mogel preboljeti. Drugi dan njegove amputacije izdehnul je vredni i marljivi činovnik taj. Po njegovoj želji odpeljali su mu mrtvo telo vu njegovo rodno mesto Budapešt, gde su ga sa velikim sažalenjem pokopali.

Aldov štatariuma.

Prvi Aldov proglašenoga štatariuma vu našoj varmegiji opal je ovih danov vu Zala Egersegu. To je nesrečni Balatinc Jožef, koj je za pet forintov jednoga človeka vmoril ter zbok toga podnesti moral sramotnu smrt na galgah. Malo je kaštiga ova preoštra, čiprem se veli ; Glava za glavu ; nu morala se je to s njim včiniti za peldu onim zločincom, kojih se je broj tak jako v našoj varmegiji pomnožil. Oštra ova kastiga morti je ipak preplaši i bar nekoje na bolši put sklane.

Pošta Urednica.

Turčišće. L. List vaš dobili smo, ali za ov broj naših novin prekesno. Posvečenje škole budemo vu sledećim broju ne samo vu horvatskim, nego i vu magjarskim delu naših novin opisali poleg vašega lista, ar je vredno. da od takve lepe parade ne samo Medjimurje, nego i drugi kraji orsaga znaju.

CENA ŽITKA

Pšenica 6·80 – 7 — — Hrž 5·— 5.50 — — Ječmen 5.·— 5. 25 Zob 5· —5.50 Kuruza 5·20 5.70

LOTTERIJA.

Bpešt 20 novembra 1887.

83. 43. 40. 21. 14.

Szerkesztő ;
MARGITAI JOZSEF
Urednik.

2976. szám. tk. 1887.

Árverési hirdetm. kivonat.

A csáktornyai kir járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zalamegye összes tett árvatára végrehajtatónak Doklea Imre csáktornyai lakós végrehajtást szenvedő elleni 85 frt és 118 frt 79 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén lévő Csáktornyán 141. tkvben 158/b hrsz. a. Doklea Imrét illető fele részére 875 frt a csáktornyai 747 tkvben 673. hrsz a. Doklea Imrét illető fele részére 109 frt és 986. hrsz. a. fele részére 7 frt értékben az árverést elrendelte. Megjegyeztetik, hogy a csáktornyai 141. tjkvben C. 8. sor. sz. a. özv. Doklea Istvánné javára bekebelezett szolgalmijog ezen árveréssel nem érintetik a menyiben pedig ezen ingatlan a szolgalmijog fentartásával a C. 1. 2 sor. sz. a bekebelezett követelések fedezésére szükségesnek látszó 800 frtért nem adatnék el az árverés hatálytalaná válik, és az ingatlan a szolgalmijog fentartása nélkül a kitüzött határnapon ujonnan adatik el és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887 évi deczember hó 1-sö

napján d. e. 10 órakor

a telekkönyvtárban megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kiki-áltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 87 frt 50 kr. 10 frt 90 kr. 70 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX t cz 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyán 1887. évi szept hó 12-ik napján.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint tetekkönyvi hatóság. 791 1 -1

Árverési hirdetm. kivonat.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi katóság közhirré teszi, hogy Goricsanecz Ferencz és társai végrehajtatónak Ruzsics András végrehajtást szenvedő elleni 32 frt 58 kr tőkekövetelés és járuékai iránti végrehajtási ügyében a n. kanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. járásbiróság területén lévő az a.-királyoveczi 150 sz. tj fekvő a 117, 1519 2076, 478|a hrsz. a. Ruzsics András nevén álló ingatlanra legelő és erdő illetményre az árverést 917 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1887. èvi deczember hò 21-ik

napján d. e. 10 òrakor

A.-Királyovecz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól fognak együttesen.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 91 frt 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. k. igazságügyministeri rendelet 8 § ában kijelölt óvadékképes értékben kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Perlakon, 1887. évi marcius hó 28. napján.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 793 1—1.

2977. szám. tk. 1887

Árverési hirdetm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zalamegye árvatára Pergár Mihály sztanetineczi lakós végrehajtást szenvedő elleni 20 frt 44 kr. tőkekövetelés és és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén lévő a II. hegykerületi 88 tjkvben 155/1 hrsz. a. 1154 frt és 155|3 hrsz. a. 996 frtra becsült ingatlanra az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887. èvi deczember hó 3-ik

napján d. e. 10 òrakor

a II. hegykerületi biró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog. —

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 115 ftr 40 kr. 99 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyán, 1887. évi szeptember hó 12-ik napján.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság. 791 1—1.

2975. sz, tk. 1887.

Arveresi hirdetm. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatónak Vlasits Ferenczné szül. Ohman Josefa stridói lakos végrehajtást szenvedő elleni 143 frt 21 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagy kanizsai kir törvényszék (a csáktornyai kir járásbiróság) területén lévő stridói 16. tkjvben 71. hrsz a. 661. frt, és 77. hrsz. a. az árverést 42 frtra ezennel megállapitott kikiáltasi árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887. évi november hó 29-ik

napján d. e. 10 òrakor

astridói község biró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 66 frt 10 krt 4 frt 20 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyán, 1887. évi szeptember hó 12-én.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 792 1-1.

Minden magyar háztartásban divattá vált már a

LENCK-KÁVÉ

használata s nemcsak azért, mivel

magyar gyártmány

hanem mivel aroma, illatt és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében

felülmulja

a kereskedelmünkben előforduló

összes kávépótlékokat.

Lenck-kávé

kapható minden füszer és csemege kereskedésben s a hol mégnem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint magyar ipartermeket.

Nagyban való megrendelések vagy

LENCK S.

soproni nagykereskedő-házhoz intézendők.

Mintákat kivánatra ingyen és bérmentve küld a SOPRONI gyár.

789 2—10

CACAO

ÉS

CSOKOLÁDÉ

SCHUTZ MARKE S&S REEL

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE-től

melyek az első bécsi szakácsmesterség-kiállitáson (Kochkunst-Ausstellung) a legnagyobb dijjal, diszoklevéllel lettek kitüntetve. Csakis hatóságilag bejegyzett védjegyünk és czégünkkel ellátva a valódi. Kapható minden ismertebb füszer és csemegekereskedésben és *Csáktornyán:*

STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF urak kereskedésében.

Vidékre postautánvétellel küldetik.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

cs. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi szétküldés:

Bécs, IV. Allegasse Nr. 48. (nächst dem Südbahnhofe).

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete

Budapest, Dorottya-utcza 1 sz.

BAZILIKA

SORSJEGYEK

évenkint 3 huzás

LEGKÖZELEBBI HUZÁS

1887 deczember 1-én

FŐNYEREMÉNY 100.000 frt.

ajánl az

1887. deczember hó 1-én

leendő huzáshoz

BAZILIKA-SORSJEGYEKET

Készpénzfizetés mellett a hivatalos napárfolyamon.

Részletfizetésre:

3 drbot 18 havi részletre á 1 frt 93 kr.
5 „ 18 „ „ „ 3 „ 23 „
10 „ 18 „ „ „ 6 „ 46 „

Már az első részlet lefizetése után az esetleges nyeremény kizárólag a részletiv tulajdonosát illeti.

Megrendelések Hochsinger M. és fiainál adhatók fel Csáktornyán.

Gyógyszertár Bécsben **Pserhofer J.-féle** Singerstrasse 15. zum „GOLD. REICHSAPFEL"

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott ezen labdacsok számtalanszor, s a legrövidebb idő alatt gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvétküldemény 1 forint 10 kr.

A pénzösszeg előleges beküldése mellett, postamentes átküldéssel kerül: 1 tekercs labdacs 1 frt 25 kr. 2 tekercs 2 frt 30 kr.; 3 tekercs 3 frt 40 kr.; 4 tekercs 4 frt 40 kr.; 5 tekercs 5 frt 20 kr. 10 tekercs 9 frt 20 kr. Kevesebbet, mint egy tekercset szétküldeni nem lehet.

Számtalan levél érkezett, melyeknek irói hálát mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. Aki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja.

A köszönő levelekből néhányat ide irunk:

Leongang, 1883. **május 15.**

Igen tisztelt uram! Az ön **labdacsai valóban** csodás hatásuak, nem olyanok, mint sok **más kidicsért** szer; ezek valóban minden baj ellen segitséget nyujtanak.

A husvétra rendelt labdacsok legnagyobb részét barátaim és ismerőseim között osztottam szét s valamennyien jó hasznukat vették, még magaskoru és különféle bajban. betegségben sinylődő személyek is ezek által. ha nem is teljes egészségöket, de tetemes javulást nyertek és tovább is akarják használni. Fogadja az én legbensőbb hálámat és mindazokét akiknek szerencsénk volt az ön labdacsai segitségével nyerni vissza egészségüket. **Deutinger Márton.**

Béga-Szt-György, 1882. február 16.

Tisztelt Uram! Nem fejezhetem ki eléggé legmélyebb hálámat az ön labdacsaiért mert Isten segitsége után egyedül az ön labdacsaitól gyógyult fel nőm, ki már évek óta szenvedett mizerében; és habár egyelőre még néha be kell vennie a labdacskokból de egésszége már annyira helyreállt hogy fiatalos frisseséggel üzheti valamennyi foglalkozását. Kérem sziveskedjék e hálanyilatkozatomat az összes szenvedők javára felhasználni és egyszersmind méltóztassék ujból két tekercs labdacsot és két db. chinai szappant küldeni.

Kiváló tisztelettel maradtam alázatos szolgája

Novák Alajos, főkertész.

Tekintetes Uram! Ama föltevésben, hogy az ön valamennyi gyógyszere egyenlő jóhatásu, mint az ön **kitünő fagybalzsama,** mely az én családomban néhány idült fagydaganatot hamar megsemmisitett daczára az ugynevezet egyetemes szerek ellen érzett ellenszenvemnek arra határoztam el magamat hogy az ön vértisztitó labdacsaihoz folyamodom, hogy a Kis golyócskák segitségével ostromoljam sok évi hämorrhoidális bajomat. Nem habozom önnek bevallani, hogy idült bajom négyheti használat után teljesen megszünt s hogy ismerőseim körében igen buzgón ajánlom e labdacsokat. Nincs is semmi kifogásom az ellen ha ön e sorokat nyilvánosan, — de névaláirásom nélkül — közzé teszi. Kiváló tisztelettel

Bécs. 1881. febr. 20. **C. v. T.**

Fagybalzsam Pserhofer J.-től, évek óta elismerve mint a legbiztosabb szer bármiféle fagybajok ellen valamint nagyon idült sebek stb ellen is. 1 tégely 40 kr. Bérmentes küldéssel 6 kr.

Golyvabalzsam, biztos szer a golyvásnyak ellen. 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldéssel 65 kr.

Életesszenczia (prágai cseppek megromlott gyomor, rosz emésztés mindennemü altestbajok ellen, kitünő háziszer 1 üvegcse 20 kr.

Utifünedv általánosan ismert kitünő háziszer kartarhus. rekedtség. szamárhurut stbbi ellen. 1 üveg 50 kr. 2 üvegcse utánvéttel 1 frt 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs legjobb szer köszvény-és rheumaszerü bajok, tagszaggatás és fülszaggatás ellen. 1 frt 20 kr.

Alpesi fü-likör W. O. Bernhardtől. 1 üveg 2 frt. egy fél éveg 1 frt 40.

Dr Romershausen-féle szemeszenczia 1 üveg 2 frt 50 kr., fél üveg 1 frt 50 kr.

Ezen itt megnevezett készitményeken kivül az osztrák lapokban kirdetett összes bel- és külföldi gyógyküllönlegességek raktáron tartatnak s a netalán készletben nem levő czikkekről kivánatra pontosan és olcsón gondoskodva leend.

Postai szétküldések gyorsan foganatositttatnak a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvétellel. 32 —12

A pénz előleges beküldése leghelyesebben (postautalványnyal) a portó olcsóbbá tételét eszközli, mint utánvéttel.

Láb izzadás elleni por. Egy doboz 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Tonnanchinin hajkenőcs Pserhofer J.-től hosszu évek óta legjobbnak ismert hajnövesztő szer elismerve orvosok által. Egy elegansan kiállitott doboz 2 frt.

Egyetemes kenőcs Steudel tanártól vágott és szurt sebekre, rosz-indulatu fekélyek és mindennemü daganatok ellen. időszaki feltöréses lábfekélyek körömméreg, sebek, emlőgyuladási és hasonló bajok ellen sokszorosan jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztitó-só Bulrich A. W. től Kitünő háziszer Mindenféle megzavart emésztésnél fejfájásnál, szédülésnél, gyomorgörcsnél, aranyeres bajban, dugulásban. Egy csomag 1 frt.

Ferencz-pálinka, Egy üveg 60 kr.

Nyom Fischel Fülöp laptulajdonosnál Csáktornyán.